

DINAMIT

Dinamit je izumil švedski kemik in inženir Alfred Nobel. Rojen je bil 21. oktobra 1833 v Stockholmu. Po študiju v St. Peterburgu je postal inženir ter v Stockholmu gradil stavbe in mostove. Z delom na teh področjih se je začel zanimati tudi za vrste razstreljevanja skal. Po več poskusih in raziskavah je prišel do odkritja dinamita - prvega kemičnega eksploziva, ki deluje na podlagi nitroglicerina. Leta 1867 je dinamit dobil svoj patent, zaradi večje varnosti pri uporabi v primerjavi z npr. smodnikom in nitroglicerinom pa je veliko tako znanstvenikov kot poslovnežev brez prejšnjega odkupa pravic za uporabo izdelovalo dinamit. Te je Nobel zaradi previdnega nadzorovanja patenta hitro dal zapreti, sam dinamit pa mu je prinesel neizmerno veliko bogastvo. Tega je po svoji smrti namenil podeljevanju nagrad v spodbudo miru in znanosti.

PREDNOSTI DINAMITA

Dinamit velja za eno najpomembnejših odkritij v času industrijske revolucije. Kot smo že omenili, je dinamit varna alternativa smodniku in nitroglicerinu in tako delavcem na gradbiščih ter rudnikih ni le olajšal dela, ampak tudi zmanjšal število nesreč in smrti. Lahko bi rekli, da je prednost tudi dejstvo, da se je ta izum posrečil ravno njemu, saj mu je kot lastniku patenta omogočal neizmerno veliko moč ter vpliv, a je 'orožje', ki ga je izumil in denar, ki je prišel z njim, raje uporabil za širjenje miru in spodbujanje znanja. S tem namenom je leta 1895 tudi ustanovil sklad za podeljevanje Nobelovih nagrad. Med leti 1901 in 2021 je bilo tako podeljenih kar 609 nagrad, podeljujejo pa se na šestih področjih; fizika, kemija, medicina, literatura, ekonomija in mir.

Ko pomislimo na znanstvenika, katerega revolucionaren izum se poleg prednosti da uporabiti tudi za nasilje, vojne in izkoriščanje moči, je oseba, ki si jo predstavljamo, drugačna od siceršnje slike Alfreda Nobela.

SLABOSTI DINAMITA

Dinamit lahko povzroči kožne alergije, ki se razvijejo do te mere, da le mala izpostavljenost povzroči srbenje in trdovratne izpuščaje. Lahko pride tudi do neizmernih bolečin v prsnem kosu in v najhujšem primeru do srčnega infarkta. Seveda pa je nitroglicerina poleg tega še izjemno eksplozivna kemijska nevarnost. Pri tem se seveda osredotočamo tudi na nestabilnost, ki lahko povzroči ponesrečene eksplozije v vsakem trenutku in s tem neprimerljive posledice

Hkrati popolnoma uniči okolje, kjer je aktiviran, saj zdrobi stavbe na toksične odpadke in izbriše rastlinske vrste. Z uporabo pride tudi do velikih onesnaženj rek in škodovanja živalskim vrstam, saj s hrupom in drugimi dejavniki popolnoma prekenijo harmonijo narave.

